

Nr 122.

Av herrar Nyström och Grym, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid lantmäteristaten.

Såsom framgår av statsverkspropositionen 1954, nionde huvudtiteln (s. 392—399), anvisades vid 1953 års riksdag efter förslag av jordbruksutskottet under lantmäteristatens avlöningsanslag till icke-ordinarie personal för budgetåret 1953/54 ett belopp av 50 000 kronor till förstärkning av personalen vid skiftesorganisationen i Kiruna, som har till uppgift att genomföra vissa laga skiften å primära skifteslag inom Norrbottens lappmark.

I anslagsäskandena för budgetåret 1954/55 har lantmäteristyrelsen ånyo framlagt förslag om inrättande av en fullständigt utbyggd skiftesorganisation för ändamålet. Styrelsen anför härom följande.

»Lantmäteristyrelsen har i maj 1953 inspekterat skiftesverksamheten i Norrbotten och har därvid på nytt konstaterat, att fastighetsförhållandena i Norrbottens lappmark måste ägnas en helt annan uppmärksamhet av statsmakterna än vad hittills skett. Som styrelsen framhöll i förra årets anslagsäskanden har denna skiftesverksamhet vittgående sociala motiv förutom de jord- och skogspolitiska. Det gäller ytterst att bereda befolkningen i dessa bygder drägliga levnadsbetingelser. Jordförhållandena utgöra nämligen ett hinder för dem att över huvud bygga upp en tidsenlig levnadsmiljö. Genom årets riksdagsbeslut har det omfattande skiftesarbetet kunnat påbörjas. Det är emellertid i hög grad angeläget tillse att lantmäteriet ges möjligheter att bedriva dessa arbeten i en tillfredsställande takt. Det bör från början vidtagas åtgärder för att skiftesarbetet skall kunna slutföras inom överskådlig tid. Ytterligare ett tiotal byar vänta även på omskifte sedan avsevärd tid. Stora praktiska fördelar kunna vinnas, om flera skiften drivas parallellt. Detta skulle medgiva ett effektivare utnyttjande av personalen och minska statsverkets utgifter per skiftad arealenhet. En ökad insats är även motiverad av det skälet att jordfrågorna i övre Norrland självfallet bör ägnas ett intresse, som någorlunda överensstämmer med de ansträngningar som göras för att lösa likartade frågor i övriga delar av landet. Det gäller ju här bygder, som praktiskt taget lämnats åt sitt öde efter avvitrningen omkring sekelskiftet.

Styrelsen får därför ånyo framföra förslag om en fullständigt utbyggd skiftesorganisation för Norrbottens län, förlagd till Kiruna. Styrelsen får

med ledning av de erfarenheter, som nu vunnits, i någon mån modifiera sitt förslag från föregående år. Styrelsen anser sålunda icke omedelbart erforderligt att inrätta en ny chefstjänst som distriktslantmätare för uppgiften att leda skiftesverksamheten. Den förfogandelantmätare, som nu leder verksamheten och som omflyttats från Kronobergs län, torde tills vidare kunna bära ansvaret för dessa arbeten. Emellertid har styrelsen kommit till den bestämda uppfattningen, att förfogandelantmätaren vid sin sida bör ha en kvalificerad lantmätare, som självständigt kan handlägga ytterligare skiften. Med hänsyn till den ogynnsamma stationeringsorten och de exceptionellt krävande arbetsförhållandena bör denna placeras i lägst 29 lönegraden. Vidare bör organisationen bestå av 2 yngre lantmätare (aspiranter), 1 förste mätningstekniker i Ce 21, 1 mätningstekniker i Ce 16, 1 mätningstekniker i Cf 12, 1 kanslibiträde i Ce 11 och 2 kontorsbiträden i Cf 4. Styrelsen har visserligen funnit behovet av mätningstekniker större än det angivna men har ansett sig nödsakad begränsa förslaget på grund av rekryteringsläget. Förslaget medgiver att de provisoriska anställningsförhållanden, som tillämpas under innevarande budgetår, kunna regleras. Det ligger i sakens natur att det icke för någon längre tid är möjligt att med extraanställd personal bedriva pressande skiftesarbete under hårdare yttre betingelser än på något annat håll i landet.»

Nettokostnaderna för genomförande av lantmäteristyrelsens förslag ha beräknats till (100 716—50 000) 50 716 kronor.

Föredragande statsrådet har i statsverkspropositionen uttalat att, även om enligt hans mening starka skäl talade för bl. a. detta förslags genomförande, han icke nu vore beredd föreslå någon ändring av den ståndpunkt som intogs av 1953 års riksdag. Härav följde att även för budgetåret 1954/55 borde beräknas ett belopp av 50 000 kronor för nu ifrågakvarande ändamål.

Otvivelaktigt tala mycket starka skäl för en forcering av primärskiftena i Norrbottens läns lappmark. Fastighetsförhållandena inom de ifrågakvarande områdena äro, såsom jordbruksutskottet uttalade vid behandlingen av frågan vid 1953 års riksdag, så otillfredsställande, att de krävde särskilda åtgärder. Skiftena få anses vara en förutsättning för att över huvud kunna bereda befolkningen i dessa bygder tillfredsställande levnadsförhållanden. Såsom lantmäteristyrelsen anfört tala även rent organisatoriska skäl för att skiftena genomföras i en snabbare takt än vad som är möjligt med nuvarande resurser.

Med åberopande av det anförda få vi hemställa,

i första hand att riksdagen vid behandlingen av lantmäteristatens avlöningsanslag för budgetåret 1954/55 ville bifalla det av lantmäteristyrelsen framlagda förslaget om inrättande av en skiftesorganisation i Norrbottens län och, därest detta skulle

visa sig icke vara möjligt, i andra hand att riksdagen ville för budgetåret 1954/55 anvisa ett sammanlagt belopp av 100 000 kronor för tillfälliga personalförstärkningar i huvudsaklig överensstämmelse med lantmäteristyrelsens förslag till personaluppsättning vid organisationen i fråga.

Stockholm den 26 januari 1954.

E. Hj. Nyström.

Jakob Grym.